

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 14/2026-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., LL.M., advokátkou, Mariánske námestie 31, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina (predtým Okresného súdu Čadca) v konaní vedenom pod sp. zn. CA-12Er/266/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Žilina (predtým Okresného súdu Čadca) v konaní vedenom pod sp. zn. CA-12Er/266/2017 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie **1 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Žilina **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresný súd Žilina **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **771,68 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 14/2026 z 9. januára 2026 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu 2. decembra 2025, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu (predtým Okresného súdu

Čadca) v konaní vedenom pod sp. zn. CA-12Er/266/2017 [predtým vedenom pod sp. zn. 12Er/266/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“), pričom pasívne legitimovaný subjekt označil samotný sťažovateľ s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike]. Súčasne navrhuje, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie 8 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že po doručení upovedomenia o začatí exekúcie sťažovateľ ako povinný podal 19. decembra 2017 námietky proti exekúcii, o ktorých rozhodol Okresný súd Čadca až po viac ako štyroch rokoch, a to uznesením sp. zn. 12Er/266/2017 z 29. apríla 2022, a námietkam nevyhovel. Sťažovateľ preto proti uzneseniu okresného súdu podal 1. augusta 2022 sťažnosť, o ktorej nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté, keďže vo veci konajúce súdy zostali opakovane nečinné a až písomnosťou z 25. novembra 2025 okresný súd vyzval účastníkov napadnutého konania na predloženie dokumentov týkajúcich sa vymáhanej pohľadávky.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa dĺžka napadnutého konania v trvaní viac ako ôsmich rokov nezodpovedá právnej ani skutkovej náročnosti prejednávanej veci a je v rozpore s požiadavkou konania bez zbytočných prieťahov. Na podklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

4. Podpredsedníčka okresného súdu na podklade chronológie priebehu napadnutého konania konštatovala neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti, keď síce nie je možné spochybnit' oneskorené rozhodnutie o námietkach sťažovateľa ako povinného proti exekúcii (po zákonnej lehote podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku), avšak o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Čadca č. k. 12Er/266/2017-41 z 29. apríla 2022 vydanému vyšším súdnym úradníkom bolo po dodatočnom zabezpečení podkladov od oprávneného a povinného rozhodnuté tak, že okresný súd uznesením č. k. CA-12Er/266/2017-110 z 27. januára 2026 (podľa spisu správne č. k. CA-12Er/266/2017-118, pozn.) napadnuté rozhodnutie zmenil a námietkam povinného proti exekúcii vyhovel. Zároveň vyjadrila potrebu zohľadniť výšku vymáhanej pohľadávky 166 eur, ako aj oneskorené podanie sťažnosti na prieťahy v konaní predsedovi okresného súdu, ktorú sťažovateľ podal až v čase po podaní sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

5. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie okresného súdu sťažovateľovi na repliku, keďže, aj keď okresný súd považuje ústavnú sťažnosť za neopodstatnenú, z obsahu jeho vyjadrenia je zrozumiteľný chronologický popis realizovaných úkonov, ktoré sa zhodujú aj s tvrdeniami sťažovateľa, a najmä sú objektívne overiteľné z obsahu zadováženého príslušného súdneho spisu. Prípadná replika sťažovateľa preto nemá vecný potenciál ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložitú, pretože exekučné konania predstavujú štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov, o spore účastníkov exekučného konania už bolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom a ich zmyslom je tak (v zásade) nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nesplnil, resp. čiastočne nesplnil povinnosti uložené v právoplatnom exekučnom titule (m. m. I. ÚS 78/02, I. ÚS 374/2015, I. ÚS 625/2023). V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku konania, avšak svoje práva si ani riadne nestrážil [*vigilantibus iura* (obdobne pozri aj III. ÚS 382/08, III. ÚS 254/09, I. ÚS 780/2014, I. ÚS 148/2016, III. ÚS 426/2021)], keďže z obsahu spisu nevyplýva bližší záujem o priebeh konania, čo čiastočne koliduje s jeho argumentáciou k námietkam proti exekúcii.

10. Pokiaľ ide o postup okresného súdu (predtým Okresného súdu Čadca) v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že napadnuté konanie sa vyznačuje viacerými obdobiami absolútnej nečinnosti. *In concreto*, o námietkach proti exekúcii predložených súdnym exekútorom 25. januára 2018 Okresný súd Čadca rozhodol až po viac ako štyroch rokoch uznesením č. k. 12 Er/266/2017-41 z 29. apríla 2022 (t. j. v niekoľkonásobne dlhšej dobe ako 60 dní podľa § 50 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, pozn.), pričom podaným námietkam nevyhovel. Po podaní sťažnosti proti označenému uzneseniu sťažovateľom 1. augusta 2022 zostali okresné sudy napriek opakovaným urgenciám súdneho exekútora opätovne nečinné, k výzve na vyjadrenie oprávnenej z exekúcie k podanej sťažnosti pristúpili 12. januára 2023 a po doručení jej vyjadrenia 20. januára 2023 si administratívny spis vyžiadali 27. novembra 2023, keď podaním doručeným 11. decembra 2023 okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva

Policajného zboru v Čadci informoval o nemožnosti zapožičania spisu z dôvodu jeho skartovania v roku 2022. Takmer ďalšie dva roky trvalo, kým okresný súd 24. novembra 2025 vyzval sťažovateľa a oprávnenú na predloženie dokumentácie k vymáhanej pohľadávke a o podanej sťažnosti rozhodol uznesením č. k. CA-12Er/266/2017-118 z 27. januára 2026 tak, že napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil a podaným námietkam proti exekúcii vyhovel.

11. Pokiaľ ide o obranu okresného súdu k nevyčerpaniu sťažnosti na priet'ahy v konaní adresovanej predsedovi okresného súdu (podľa spisu ju nepodal sťažovateľ, ale exekútor, pozn.), ústavný súd poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [rozsudky vo veciach Ištván a Ištvánová v. Slovenská republika z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 30189/07, body 52 – 55 a 63 – 99, a Komanický v. Slovenská republika (č. 6) z 12. 6. 2012, sťažnosť č. 40437/07, body 51 – 54 a 60 – 96,], podľa ktorej takáto sťažnosť predsedovi okresného súdu nie je považovaná za účinný prostriedok nápravy sťažovateľom namietaných práv, a tým je námietka okresného súdu irelevantná.

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné priet'ahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

13. Sťažovateľ sa domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie 8 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť okresných súdov, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu vrátane vymáhanej sumy 166 eur, majú na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pocit'ovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadost'učinenie 1 000 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 2 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

14. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov právneho zastúpenia (bod 3 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 371 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 14,84 eur, t. j. spolu 771,68 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu